

اختصار

۱۲۹۳

مطبعه و اداره خانه درخان والده دروازه
مخصوصه است

مکتوبی به برای درج کازت باداره داده
شده و وطن نشود بصاحبش رد نخواهد شد
مکتوبی که اجرت پرست آن داده نشده
است از جانب اداره قبول نخواهد شد

قیمت سالیانه شش مجیدیه سفید
شش ۴۰ چهار مجیدیه سفید
یک نسو ۴۰ پاره رایج است
اجرت پرست سالیانه در واحد سه برای
خارج شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
غیر از روزهای جمعه و یکشنبه همد روز
طبع و نشر خواهد شد

این کازت از حوادث کوناگون و از سیاست و پرتیک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی منتهی خواهد گشت هرگونه مواد مفیده عامه بمانا محمول و طبع خواهد شد
از اهلانی که در ضمن حوادث نوشته شود به سطرده و فروش و از اعلانات عادی به سطرده فروش اخذ خواهد شد

پادشاه و امید

زنده گانی جهان و نظم امور ملت را این دو چیز بر پا
میسازد . مدار نظم کلیه کارها پادشاه ( )
و امید است . و آشکار است که این پادشاه به نسبت
کار و از جنس عمل خواهد بود .

انتخاب مذاهب و ادیان بامید عوض و پادشاه اوامر
و شرایع دین را مطاع دانسته بدان متوال رفتار
می کند .

صاحبان مناصب و متصدیان بامور دیوانی بتفاوت
درجات که دارند بامید کیفر و پادشاه حرکت
می نمایند . برزگر که تلاش می کند پادشاه آراختن
معاش میداند . بازگان در بحرا و دریا خود را
بواقع مشقت و خطری اندازد پادشاه سودا دردم
نظر دارد . و بدین قرار سمت اساس جمله کارها
از اطوار حرکات و سکنات خواه عومی باشد خواه
خصوصی و هرگونه کارهای جمعی و افرادی .
که همه آنها باقضای خلقت و فطرت بر روی اساس
پادشاه و امید گذاشته شده است .

پادشاه و امید دو چیز دیگر را بمقابله و تلازم بشمار
ما تواند آورد . که آنهم کیفر و سزای کردار
زشت است . و بیم مجازات سیئات اعمال . که
اکنون را بعضی از شعبه های این مطلب مقصود
نیست . و تمام پادشاه و امیرهای آنرا باجالی خواهیم
بفهمیم . و آنچه در این موقع مناسب حال تعیش
و زنده گانی نوع ما و ملت و جمعی ما است .
و اساس آبادی و ترقی ملک و وطن و سعادت و نیکبختی
اجزای وطن است . باید مقدم بر دیگر شعبه های
مطلب داشته شود .

(۱) پادشاه یعنی حسن عوض و جزای نیک است .
و بعضی گفته اند در مطلق مکافات و کفر و جزا
و اجر و عوض استعمال می شود (پادشاه) نیز
یعنی پادشاه است و همچنین الت پادشاه بانون
(داشتن) تنها نیز در فرس قدیم معنی احسان و اعلا
و عطا و جزای نیک است و بدین مناسبت پارسیان
احسانها و زور و ترقی را که در اعیاد و ایام مخصوصه
بذل می کنند داشتن میگویند .

هر ملک و مملکتی برای کارکنان آن ملک و مملکت باید
اساس و قانون پادشاهی داشته باشد . که مأمورین
بزرگ و کوچک در ایقاع و وظائف و مأموریتی که دارند
و یا خدمتهای فوق العاده که می کنند . بدانند
پادشاه این ایقاع و وظیفه و خدمت فوق العاده که
در مقام لزوم و اهمیت ابراز کرده می شود چیست
و امیدی که در مقابل آن دراند کدام است .

مأمور بداند که در صورت استقامت و اعتدال حال
و ایقاع تکالیف مأموریتی نتایج حسنه این استقامت
و اعتدال را خواهد دید . و ثمرات آن عاید حال او
خواهد گردید . اقدامات نیک او در نظر دولت
و ملت مدوح و مستحسن خواهد بود و بر مراتب شان
و اعتبار او بدین وسیله خواهد افزود .

صاحب منصب یا سرکاری که سینه خود را سپهر
دشمن می کند . بداند و امید داشته باشد که اگر
در آن حال خطر نیک بجان فشتی ابراز شجاعت و بیسالت
نماید . بر مراتب او افزوده مقام او برتری خواهد
یافت . و اگر چنانچه خود را در اغور دولت و ملت
فدا کرد نام نیک او در جریده ملک و وطن ثبت شده
باز ماندگان و اولاد او را دولت و وطن نگاهداری
خواهند کرد . و اگر عضو از او ناقص افتاده
و از کار خدمت بدان جهت بازماند . برای او معاش
کافی داده او را در بقیه زندگانی آسوده حال خواهند
داشت .

مأمورین و مباشرین امور دیوانی از حکمران و ارباب
الایاله گرفته تا بنواب و کتاب و کسب و خراش رسد
بدانند . که راستی و راستکاری ایشان منظور نظر
اولیای امور و رؤسا و مرجعهای خودشان خواهد
گردید . و مع ذلک مأمور باید اطمینان داشته باشد
که بی جهت و سببی اسباب ابطال خدمت و درستکاری
او فرا هم نشده و اغماض و اشتباهکاری در میان کار
نخواهد آمد . و غرضهای نفسانی حقوق خدمت
او را ضایع نخواهد نمود . و باین سبب از کار
و شغل خود نیز معزول و منفصل نخواهد شد .

در این مقام برزگرترین مقدمات و اساس پادشاه و امید
این است که پایه اعطای مراتب و مناصب و مأموریتها
که در شعبه های امور دولت و ملت هست .
براستی و ولایت گذاشته شود . جهات تشخصه

و خاطرخواهی و غرضهای نفسانی مدار کار نکردد .
چهار چیز این باشد پادشاه آنانکه بی لیاقت و استحقاق
سرکار آیند منشأ اثری نتوانند شد . و ایشان که
از درجات حقوق و استحقاقات خودشان دور مانده
نا اهلان را بر خودشان مقدم می بینند . دلسرد
و ناامید شده و بدین جهت هرگونه راستی در کارها
ظاهر گردد .

چون از مناصب و مأموریتها لیاقت و شایستگی
ملاحظه نشده سر رشته امور در دست نا اهلان
باشد هیچ کاری از مهمات دولت و ملت بطور مقصود
انجام نیابد . بی نظمی در اطراف کار بروز کند .
حقوق مردم پایمال گردد . امنیت و اطمینان
از میان برداشته شود . و بدین واسطه بنای آبادی
ملک و بخرابی گذارد . و اساس بقای انتظام
قرین انهدام آید .

بشعبه های این سه وظیفه کلیه مأمورین جزء
هستند . در صورتیکه آنها اساسا و بطور کلیه
مستقیم الاطوار و معتدل بحال نباشند . پادشاه که
بشمار تاراستی آنان علی التدریج هم قطاران
خودشان را نیز مفهومی و نابود و بیا به هم ریزی
بخودشان مجبور سازد . و بدین حال بتأثیر
طبیعت وضع کار و تاراستی بنیان عمل سوء اخلاق
در نهاد مأمورین جای گیرشود . و از مقام
اعتدال و استقامت دوری جویند و بدین جهت
اختلال کلی در ارکان ملک و مملکت حادث گردیده
و سبب اجرای علیات احکام که مانند آلات و اسباب
کارکنان و استادان است طرفین را یعنی هم اولیای امور
و امنای دولت را و هم رعیت و ملت و مأمورین را که
متعلق بآنهاست دوچار حیرت و سرگردانی کنند .

این حال را قیاس باید کرد با حالت یک نجاری که
میتواند یک کرسی یا میز و صندلی بسازد . اگر چه
امر حکومت و رعیت داری مقام بلند و جایگاه
منیع است ولی باز جهت تقریب مطلب مثال باید
گرفت . استاد نجار ماهر در صنعت خود است .
و اعضا و جوارح او هم صبی ندارد . و چوبهای
خوب نیز از آنوس و ماوین و جوز موجود است .
ولی اگر اراده و نیت و وسوسه و وسوسه و وسوسه
و دیگر آلات و اسبابی که لازم دارد . اول تمام
و طیار نیست و ثانیاً آنچه هست همه کند و بد
و شکسته و تاراست و غیر قابل بکار . آیا باغصال
میتواند آن چوبهای نازنین را بطور مطلوب
و مستحسن میز و صندلی ساخته اسباب تعیش و افتخار
و ابراز هنر خود نماید ؟ و چنانکه چوبها را ضایع کرده
و پیر و پیر و پیر و پیر و پیر و پیر و پیر و پیر
خود و ابطال وقت و زحمت خود باشد کار دیگر
می تواند کرد ؟ حالا این در صورتی است که
اسباب و آلات را خوب و بد داشته باشد . و هر کدای
از آنها را هم در جای خود بکار ببرد . و چیزی
هم بسازد پناه بخدا هرگاه در استعمال آن اسباب
ناقصه بجای نیتش ارم و بجای کنایتش را فرضا بکار
برده باشد و چیزی هم نتواند بسازد آنوقت تماشای
حالت آن چوبهای نازنین را باید کرد که میخواستند
کرسی و صندلی بشوند و قرارگاه عزت و نام و ننگ
ملک و وطن شوند .

و الحاصل سخن در پادشاه و امید بود . باز باین

گفت که اگر قانون کلی در همه های کار بوده راه مأموریت بطور عموم برای ارباب لیاقت و شایستگی باز و بروی ناهلان کاسا من کال بسته شود .
و حسن خدمت و خلوص طویر را نیز اجر جلیل و پاداش مقرر باشد . آنکه امید و پاداش در پیشرفت و انتظام امور کار خود را تواند کرد .
و آنچه دولت ملت را باعث حیات و بقا است همین واسطه مبسر خواهد کردید .

(خبرهای تلگرافی)

(فرانسه)

پاریس ۷ آوریل

گاردینال (کلبرت) را بجهت حضور در مجلس تصدیق انتخاب مسبو (دهمون) بکومسیون شورای ملت دعوت کردند ولی موی البه دعوت مذکور را قبول نمود .

مسبو (نیکرا) سفیر ایتالیا مآذونا پروما عزیمت خواهد کرد .

لورد دربی بانجا وارد کردید .

انگلکس مالطه ۷ آوریل

بنجاب برنس اوف ولس ولعهد دولت انگلیس بانجا وارد شدند .

اتریش - مجارستان

وین ۷ آوریل

(پوینتیه کورسوندنچ) می نویسد بموجب التماس سرکرده های شورش بارون رونج دیروز دستوریه رفته و قرار نامه اصلاحات و امتیازات را برای آنها بیان کرده در باب ترك السلحه و تسلیم شدن ترغیب و تشویق نمود . منتخبهای مسبو رونج باهل شورش زیاد تیر کرده و مهلت خواستند که آن روز را در میان خود شان کفکو و مذاکره نموده جواب بدهند .

وین ۷ آوریل

سرکرده های شورش در باب ترك السلحه و تسلیم شدن بعض شرائط بمیان آورده و شروط مذکور را بوالی دالماسیا بقرار ذیل بیان کردند .

یکی واکنداری ثلث املاك و اراضی هر زکون با آنها بود .

دوم تعمیر خاتنها و کلیسا های آنها از جانب دولت .

سیم اعطای تخم و حیوانات و آلات زراعت .
چهارم مقرر شدن يك ابار آنوقه برای آنها که بقدر کفایت يك سال در آن غله و آنوقه بوده باشد .

پنجم سه ساله معاف شدن از بده دیوانی و مالیات و اعشار .

ششم بیرون رفتن عساکر نظامیه از خاک هر زکون و باقی ماندن جمعیت کی از عساکر دولتی در شهرهایی که از آنها (وکلای) دولین اتریش و روس در آنها بجهت نظارت باید اقامت بکنند .

هقم ضمانت دول اورپ و گرفته شدن السلحه اهل اسلام که در هر زکون هستند .

(روترها)

اتریش - مجارستان

وین ۶ آوریل

سندرات روم ابلی ۱۸ فلورین ۵۰ سانیتم پورسه سست است و داد و ستدی نیست .

راکوزه ۷ آوریل

مسبو رونج وکیل روسیه در ستوریه باسر کرده های شورش در مذاکره و سوال و جواب هستند .

امارت قه طاع داوطلبان را که بنام غار پیالیدی بودند از خاک خود بیرون کرد .

(فرانسه)

پاریس ۶ آوریل

اسهام عومیه ۱۵ غروش ۲۰ سانیتم سندرات روم ابلی ۴۴ فرانک ۲۵

(بوردائو)

(اخبار داخله)

روز جمعه گذشته که دوازدهم ماه ربیع الاول و روز ولادت باسعادت حضرت خاتم انبیا علیه وآله اصلوة والسلام بود . باقتضای آیین دیرین و دیدن (۳) شوکت قرین سلطنت سبیه . اعلیحضرت پادشاهی مقارن وقت ظهر که آفتاب جهانتاب در وسط السماء وساعت ظهور نیر اعظم نبوت در عالم پاک جسمانی بود . بشرفیات مقرر و باآلای والا از ساحل سرای هایون بشکطاش بیجامع قدسی بیجامع والده عزیمت و پس از اندای ناز جمعه و حصول حفظ مخصوص از استماع منقبت نامه عظیمه مولود شریف باز بسرای هایون تشریف فرما شده اند .

جناب ابهت و دولانب کامل یاشار رئیس شورای دولت و جناب دولانب راشد پاشا ناظر خارجه برروز بانجاب مستطاب افتم صدر اعظمی ملاقات و مدتی بمشاویر بعض مهمات امور در حضرت ایشان مشغول بوده اند .

جناب دولانب جودت پاشا ناظر عدلیه که در صفعات ادرنه تشریف داشتند شب جمعه گذشته وارد اسلامبول شده . و برروز خدمت جناب مستطاب صدازینهای رسیده و پس از آن بمقام عالی خود شان تشریف و مشغول بامور محوله بعهده خود شان شده اند .

کازت استنبال که چندی پیش از این تعطیل شده بود و منتظر بیرون آمدن آن بودیم . درروز نسخه نخستین یعنی نمرة ۱۰۷ آن بیرون آمد و یکمال خشنودی و محفوظیت مطالعه کردیم چون مسلك مستفایه کازت مذکور حقیقه خدمت ملک و وطن می باشد محفوظیت و تبریک اورا چنانکه وظیفه برادری است عرض می کنیم .

(۳) دیدن بقع دال و سکون یا لفظ عربی است یعنی آیین و عادت مستعمل است .

اگرچه پرهایی که امسال در ولایت طونه زاید شده شماره آنها هنوز معلوم نشده است ولی از قرار مذکور کم از پارسال نبوده و بدین جهت میزان بده و رسوم آن را نیز نقصانی عارض نخواهد کردید .

سعادتماب سری اقتدی که به بیکه فرستاده شده بود بمحل مأموریت خود رسیده است . مأموریت موی الیه بجای سعادتماب هزنت پاشا است که پیشتر استعفا کرده بود .

سعادتماب فخری اقتدی متصرف (یعنی نایب الحکومه) طولی روز پخشیه گذشته وارد اسلامبول شده اند .

عزتآب رشیدی اقتدی رئیس کومسیون تحقیق متصرفی اسکدار بوکالت ریاست دیوان استنباف در ولایت اشقودره معین گردیده است .

دو فروند سفینه زره دار هایون که در (سنه) بودند مأمور شده اند بروحیق پروند سفینه های مذکور در لکر کاههای طونه بالا بایضای خدمت قراولی خواهند پرداخت .

درخصوص کوفسند و مواشی که از سمت هوجه بك اسلامبول می آید بااعالی بفرما اخطار نامه فرستاده است . که چون بعض حیوانات را از هوجه بك بقیق نازل خریده و باسلامبول می فرستند و غالباً این حیوانات ناخوش و معلول بوده و مضر بحال صحت عومیه است . لهذا آوردن آنگونه حیوانات بانجا ممنوع میباشد .

(واضح است حیوانی که معلول و ناخوش باشد گوشت آنرا هر کس بخورد معلول گردیده باعث اختلال امر صحت عومیه می شود .)

بجهت انتظام این فقره قرار داده اند بعد از این هر چه کوفسند و مواشی از آن سمت باید پیش از آنکه بوایور گذاشته شود بطریقی که تخلیف شده و سو کند خورده باشد که خیانت نکند رسیده کی کرده و در حضور شهیدر (کارپرداز) هوجه بك شهادتنامه خواهد داد . و آن شهادتنامه را شهیدر خانه تصدیق نموده و پس از آن مواشی بوایور گذاشته خواهد شد .

استقراضات عومیه

روز چهارشنبه گذشته در ضمن مقاله که ربط بامور مالیه داشت درخصوص یکی کردن استقراضات عومیه نوشته بودیم . که مذاکرات این مطلب موافقت مع شده است . و علت آن هم اختلافی بود که در میان اهل مذاکره و اداره بانک عثمانی بوقوع پیوسته بود . از قرار اعلامی که حاصل

کردید اینروزها مخالفت مذکور مرتفع و شروع بمذاکره کرده شده است . اگر چه در مجلس وکلا اتفاق تمام در این مطلب ظاهر نبوده . ولی آنانکه آگاهی و تجربه ایشان زیادتر است این تدبیر را تصدیق می نمودند . بعض اشخاص که زیادتر از همه اظهار عدم موافقت را در پیش رفت این تدبیر می نمود از میان هیئت دور کرده شد . این مخالفت تنها تعصب نیست بل یکتو نوع خیانت است . اگر چنانچه این تدبیر بهم می خورد باعث ضرر و زیانی در حق دولت عومیه که همیشه دوست دولت علیه عثمانیه هستند گردیده . و تنها يك شخص خشنود می شد که خیالات او کهنه و تنك و در مأموریت ملکبه و بانجک بوده اکنون (روین) یعنی رکنه حال شده است . علاوه بر این واضح است نتیجه که از پذیرفتن تدبیر مذکور متصور است این بود که دولت در زیر دیون متردده مانده و امید می هم برای مالیه از يك جهتی نداشته باشد . و بانکهای متضرر . و اهالی بفر وفاقه . و مأمورین ملکبه و عسکر به بی معاش بسر بیزند . علی هذا بجهت اینکه جناب مستطاب و کاتبهای مخالف را از مجلس و کلا دور فرمودند تمامی اورپ بمحضرت ایشان شکر گذار هستند .

بااعالی بدی وضع و حال عومی را می داند و میداند که این بدی اوضاع عومی از جهت امور مالیه دولت است که در حالت مطلوب به نیست . لهذا واضح است تکلیفی را که باعث انتظام کار است قبول خواهد نمود . بعض اشخاص درخصوص این تدبیر باین عنوان می خواهند اظهار مخالفت بکنند .

که مداخله و معونت خار جها بادره دولت بشان و اعتبار سلطنت سبیه برمی خورد . ولی تدبیری که ثروت و توانگری عومی را امنیت به بخشد هیچ کاهی بشان و اعتبار دولت برنمخورد . از قرار مذکور مسبو (هاموند) و (هایدکلارلی) خواهند مانع باین کار بشوند لکن از این جهت هم چیزی که باعث تلاش باشد در میان نیست . مسبو هاموند آنچه میباشد از اصحاب اسماء و از دولت بکبر گرفت و بعد از این هم امید گرفتن چیزی را ندارد .

در این صورت خود را مشغول بکار بهم زدن این تدبیر نخواهد کرد . بانجمله بجهت اطینان هزاران کس که بدین سبب در حالت اضطراب هستند می توانیم بگویم که چگون قبول کردن بااعالی تدبیری را که بمان آورده شده است باعث خشنودی عومی است امید وارهستیم این چنین فرصتی را از دست ندهد . (لوانت)

از قراریکه مذکور می شود عزتآب رشیک بك میرآلای که از اعضای دار شورای عسکرات بمأموریت مخصوصه بقلمه سلطانیه فرستاده خواهد شد . و عزتآب کمال سیک میرآلای نیز بمقتضای امرک اعزام خواهد کردید .

جمعیت اعالمه (اکرام) وجه اعانگی که از پنجم ماه آغوست گذشته تا اول ماه مارس بجهت متبجان هر زکون جمع آوری کرده اند معادل دوهزار ایرا شده است .

چند روز پیش بعض کازنها در باب عزیمت سعادت مآب یاور پاشا ناظر تلکراف و پوست باورپ نوشتند که عزیمت مشارالبه چندی تأخیر خواهد

کرده (جریده حوادث کوید ناظر مشارالبه اورپ از اسلامبول ح

جناب دولانب تو بار که ظاهرا بعزم سیاحت ماه مارس پاریس و منزل نموده اند .

(از کازنهای و

صدر رشیکل نوشته بانجناب حکومت شهابت . از قرار حق رسیده است مردم اتفاق بصد ملحق شده است . و تاره راهم نوشته اند شد داخل در میان اهل

تلکراف ذیل را که کاز کرده اند مشعر بر این است در خاک پسته شده اند

راکوزه

بکویج سر کرده با و خیالش این است داخل

از قرار خبرهایی که از صرستان به شش فرقه هر روز احکام نصب و را امضای کند . و مع آمیز مؤثر شده و نتیجه تصدیق نموده است .

اخبار نویس پاریس نوید دول روسیه کردند که هیچ وقت راه از بااعالی قلمه (ایزور) امور انسان که در بلغ تصدیق نموده است .

لورد روسل وزیر خارجه مارس مسبو (قاری) دیگر باهل شورش بط داد

لورد روسل چهار ماه نیز بنام این اعانه داده

(

پیشه فصلی در حق ا

کرده (جریده حوادث) در نسخه بر روزی می گوید ناظر مشارایه در اواسط هفته آینده بعزم اروپا از اسلامبول حرکت خواهد نمود.

جناب دولتمآب تو بار پاشا وزیر خارجه سابق مصر که ظاهرا بعزم سیاحت بیاریس رفته بودند در هفتم ماه مارس بیاریس وارد شده و در (کران هوتل) منزل نموده اند.

(از کاتهای وین نوشته می شود)

چند روز قبل نوشته شده بود موسیج نام سرکرده بلبلان از جانب حکومت اتریش گرفتار و توقیف شده است. از قرار تلگرافی که در تاتی از را کوزه وین رسیده است معلوم می شود که موسیج در محبوسیت سیصد و پنجاه نفر بدست (پتکویم) ملحق شده است. و در تلگراف مذکور این جمله تاهم راهم نوشته اند که اهل هرز کون قرار داده شد داخل در میان اهل پوسنه نشوند.

تلگراف ذیل را که کاتهای وین از را کوزه نقل کرده اند مشعر بر این است که اهل شورش داخل در خاک پوسنه شده اند.

را کوزه ۲۳ مارس

پتکویم سرکرده با آن سمت نهر زفوه گذشت و خیالش این است داخل در خاک پوسنه بشود.

از قرار خبرهایی که از صربستان میرسد قشون صربستان به شش فرقه منقسم شده. پرنس میلان هر روز احکام نصب و تعیین صاحب منصبان نظامی را امضای کند. و مع ذلک می گویند نصاب صلح آمیز مؤثر شده و نتیجه نیک خواهد داد.

اخبار نویس بیاریس دلی تلگراف از لندن می نویسد دول روسیه و اتریش بصربستان بیان کردند که هیچ وقت راضی نخواهند شد پرنس میلان از باغلی قلعه (ایزورنیک) را طلب بکند. و کل امور انسان که در بلغراد است نیز این مطلب را تصدیق نموده است.

لورد روسل وزیر خارجه اسبق انگلستان در ۲۱ ماه مارس بمسبو (قارلی) نوشته است پنجاه لیرای دیگر بادل شورش بطور اعانت و احسان خواهد داد.

لورد روسل چهار ماه پیش از این یک پنجاه لیرای نیز بنام این اعانه داده بود.

(مطالعه)

پشته فصلی در حق این اعانت لورد موی البه

نوشته بودیم که حکم وقوت آن فصل اکنون بعلت تکرر اعانت مکرر و مومک می شود. لورد موی البه اگر قیاس بکنند خیالات خود را که در بیست سال پیش از این داشت با خیالاتی که حالا دارد البته خواهد دانست که آیا وقت تصورات او خطا بوده است یا حال. بعلت اینکه اساس مطلب و جیات تعلق آن تغییر نکرده. و مقتضات لازم دوستی و یگانگی دولت انگلیس با دولت عثمانی از میان برداشته نشده و کم نشده است بل پیشتر گردیده است. مقصود لورد موی البه از این قسم اعانتی متوالیه و خود نمودن این اعانت چه بوده است معلوم نیست!

(اختار)

در بعض کاتهای المان می نویسند

دول اودوب مذاکره می کنند که بجهت یاد آوری در خصوص اصلاح امر مالیات دولت علیه عثمانیه مأموری بسلاوه ول بفرستند.

صاحب اسهام عثمانیه که در بلجیک هستند در شهر (آنتور) مجلسی منعقد کرده و قرار داده اند که لائحه مسبو هاموند را قبول و تصدیق نمایند.

تفصیل اعانه که در خاک روسیه بجهت هرز کون و پوسنه تاحال جمع آوری شده است بقرار ذیل است.

منا که قاریون باشد.

۲۰۰۰۰۰	جمعیت اسلاو پتروبرخ
۲۳۹۵۷	جمعیت خانه نشینان مأمورین نظامی
۳۶۷۳۹	اداره خانه کازت فولوس
۱۱۰۳۸	اداره خانه کازت سفوف و موسیقی
۵۰۰۰	اداره خانه کازت و استیک اودمه
۳۴۰۰۰	کازت روسی مع
۱۰۰۰۰۰۰	جمعیت اسلاو مسکو
۴۳۰۷۲۴	جمعاً

چهار صد و سی هزار و هشتصد و بیست و چهار من است.

و این فقره، سوای مهمات و تدارک و اعانتی مخصوص است که جداگانه و بطورهای مختلف شده است.

اگرچه بزبان عمومی نوشته شده است که در ضمن مذاکرات را کوزه در میان مأمورین عثمانی و باریون رونیج و تونسل روسیه قرار متار گذاشته شد. ولی کازت پتر لوبیدجارستان می نویسد. بالینکه مأمورین عثمانی باین متار که راضی شده اند اهل شورش در خاک عثمانی مشغول بدزدیدن مال و دواب بودند.

آیا فائده مذاکرات را کوزه این بوده است که اهل شورش قدری آسوده بوده فرصت ایضا داشته باشند. که هرز کون از قره طاساغ و پوسنه از صربستان کومک و معاونت خواهد و لوازم بگی و جنگ را آماده کنند.

در باب (وصد) بی طرفی پرنس قره طاساغ (از اسلامبول به) ولایتیه کورسپوندنج (نوشته اند) وال پوسنه از اطوار ناشایست امارتین صربستان و قره طاساغ شکایت نامهها بایعالی می نویسد.

در قره طاساغ و صربستان دستهای اختلال جمع شده و ملحق باهل شورش می شوند و با آنکه خود دسته جداگانه شده و از حدود خط امتیاز مال و حیوانات می دزدند.

هشت روز پیش چند نفر از اهل قره طاساغ در حوالی (نوبن بازار) یک همچنان رسم و ریزت را بعل آوزده و بقدر سیصد کس قره طاساغی از حدود گذشته و مقصداری قرامال و دواب از حوالی (قراخوا) بسرقت بردند. در این صورت بایعالی حق دارد بی دربی بآن متمسکینگر کنی نماید. و اعتقاد ما این است که در اسلامبول اعتقاد باین سخن ندارند که اهل شورش خیال صلح و آسایش را دارند.

از قرار خبرهای اسلاوی معلوم می شود مسبو (قارلی) و لورد (روسل) می خواهند قرار انعقاد یک اسفراضی بجهت اهل اختلال بگذارند. ولی چون این خبر امری که اول ماه آوریل است رسیده. اعتقاد می توان کرد که مثل ماهی اول آوریل (۴) بوده باشد.

(فرايه پرسه)

از خبرهای ۳۱ مارس که از بلغراد بون رسیده است. معلوم می شود که اشکال منته صلح و جنگ صربستان حل شده است. کازت (پتر لوبید) می نویسد اینکه صربستان کرما کریم در تمهید مقدمات جنگ خود نمایی می کند. بجهت ناموس و خجلت است که بعد از آنچه های وهوی نکو بند بکده چه طور شد که این هنگامه جوی موقوف گردید. ولی این اقدامات در این چند روز بکلی نیک خواهد شد.

هواخواهان جنگ از مذاکله دوتهای اروپا بکار و نصاب مسالمت انگیز که بعمل می آورند ناخشنود هستند. و خیال شوریدن به خود پرنس دارند. اگر پرنس یک هیئت و مدیران کار آرموده و خردمند داشته باشند هیچ وقت از کرسی حکمرانی خود نباید انداخته باشند. تغییر مدیران حالتی هم در حق نیکی حال امارت لازم است. بعلت اینکه اگر این هیئت مدیران بناتنه آسایش برقرار می شود و منافع کرسی امارت مرعی گردد.

بالجمله تاهیت مدیران تغییر داده نشود وضع و حالت صربستان بطوری که منافع خود را می خواهد نتواند شد.

(۴) از عادات فرنگستان است که در اول ماه آوریل که نیکسان است هدایای دروغین بهمدیگر می فرستند و قوطیهای ظریف و قشنگ را آورده استخوانهای ماهی را در میان آنها گذاشته بنام ماهی بخشای بکدیگر ارسال میدارند و نام این عادت (پو اسوان داوریل) مانده است یعنی ماهی آوریل.

جنگجویان بلغراد آرام نمی نشینند. و از حرکات صلح آمیز مدیران امارت همواره اظهار شکایت میکنند. مسبو (آلیچ) که از اعضای مجلس سنا صربستان است و بمأموریت مخصوصه بقره طاساغ و اکرام رفته بود. به پوسنه آمده و با (بلیجا) سرکرده اهل شورش ملاقات کرده و به بلغراد مراجعت نموده است. و بعد از رسیدن به بلغراد بمحضور پرنس میلان رفته ملاقات نموده است. میگویند مسبو (آلیچ) مأموریت خود را که در مجلس سنا قرار دارد ترک کرده و در سلاک عسکری یک منصب نظامی را در عهده خود خواهد گرفت.

مسبو یوسکوچ مدیر معارف و مسبو چرا کوچ مدیر اعمال عامه استعفا کرده اند ولی استعفا آنها از جانب پرنس میلان قبول نشده است.

(تابه فرايه پرسه می نویسد)

در میان کومیتة دائمی شورای ملت و هیئت مدیران بلغراد بعض اشکالات بظهور پیوسته است. کومیتة مصارف جنگی حکومت را تصدیق نمیکند. بعلت اینکه میگوید قیمت اسلحه و مصارف بدارکهای دیگر خیلی بی اندازه شده است.

حکومت صربستان مأنون بوده است برای تدارک حربه دوازده ملیون فرانک خرج کنند و با این مبلغ قشون را هم آماده و حاضر بکنند. اکنون کومیتة مذکور می بیند مبلغ معین فوق خرج شده و هنوز قشون حاضر نیست.

بعض کاتهای نوشته بودند مادموازل مرکوس از بلغراد به پوسنه گذشته است از قرار تحقیق این خبری اصل است بعلت اینکه در بلغراد بنا خوشی حی گرفتار شده و خیلی بدحال بوده است.

اخرا نو یس اسلامبول تاریخ ۲۸ مارس بکازت مذکور نوشته است.

بقدر هفت هزار نفر از عسکر نظامیه بار دوی جناب مختار پاشا فرستاده شده و چند عدد کشتی زره دار در حوالی قلیق ارسال خواهد گردید. که راه مرادیه دریایی قره طاساغ را نظارت نماید. بعض سفرا اظهار کرده اند قشون زیاد بجهت پوسنه و هرز کون از جانب دولت فرستاده شود تا اینکه صربستان انداز حرکت خود را بشناسد ولی بایعالی این مطلب را قبول نکرده است.

از جانب بایعالی قرار داده شده است که اگر مقتضی بشود عساکر عثمانیه بصربستان و قره طاساغ هجوم خواهند کرد.

بعض کاتهای روسیه میخواستند وکلای قسطنطنیه حقیقت کار و حال را بعلیحضرت پادشاه نیکویند و حضرت پادشاهی از وضع رجه شورش

خبردار نیستند. حال آنکه این سخن مقرون بهجت نیست و اعلیحضرت سلطان حالت و وضع کار را خیلی خوب میدانند. و اگر وزیر و وکلای بیل و خواهر خودشان رفتار میکردند عسکر عثمانی تاکنون بلغراد و جنبه را هم کوبیده و تصرف کرده بودند. ولی وزرای عثمانیه هرگونه وسایل را در خصوص حاصل کردن آسایش و آرامی بکار خواهند برد. و در صورتیکه با نظر بقی مسئله حل نشده و مقصود حاصل نکردند. آنکه با عسالی سخن کسی را نه پذیرفته و لشکر خود را ناهرجا که لازم میدانند خواهد فرستاد.

اخبار نویسنده کازت اوکسورگر چایونخ از پوسنه مینویسد. تلجری از بلغراد بایل شورش بیری بخشیده و در آن بیری کلان ذیل نوشته شده بود (یک ملت! یک سرستان! آزادی - مذهب - وطن!) بیری مذکور را بشهر نیکوواج (در پوسنه است) آورده اند. در مجمع اهالی و اهل شورش بنامه شرائط جنگ خوانده شده. و از مندرجات آن بوده است که هر کس بموجب این شرائط حرکت نخواهد کرد از حالا اسلحه جنگ را ترک نماید. پس از آن کشیش ایشان دعای خوانده و باین کلمات دعای خود را ختم داده است. لغت بادیکی که خیانت کند! مزرع او حاصل نیارد! خاتمان او بران گردد! عیال و فرزندان او زنده نماند! بدینچنین دائمی همراه او باد! اهل شورش در تکرار کردن اینکلمات متفقا با کشیش موافقت کرده و بجهت متفرق شده اند.

روزشنبه گذشته یک نفر ارمی در نزدیکی بکی کوی خود را از واپور بدربا انداخته است. کاپتن واپور را نگاه داشته و او را بیرون آورده اند از قرار یک تحقیق کرده اند سبب قصد کردن او بجهت خود ضرری بوده است که از پوسنه و بازی هوای قونسلد کرده بوده است ارمی هر قوم بعد از آنکه بحال خود آمده است قرار داده است که دیگر خود را بدربا نیندازد.

از قرار یک کازنها از (زوراه) نقل میکنند در محال خراسان بغداد کارخانه کازنها کرده اند. و این کارخانه کفایت ولایت بغداد را خواهد کرد و محتاج باین نخواهد بود که از خارج به بغداد کاز آورده شود.

(کازت انگلیسی) می نویسد در باد کوبه در میان مسلمانان گفت گوئی هست که بجهت شب نشینی متزل استیجار کند. و شبها در آنجا جمع شده انجمنی سازند. و صحبت نمایند. و مشغولیت خاطر داشته باشند. و این جاعت نام آن منزل را به اصطلاح روسی (مسلمان قلوبی) بگذارند و در آنجا از هر قبیله اسباب تفنن و مشغولیت داشته. و هر کسی بیل خود به بعضی بازیهای مباح و خواندن کتابها خود را مشغول سازد و بجهت این منزل و وجهه گرایه و خریدن اسباب و اثاث و کتابها که لازم است

دفتری باز کرده و از کسانیکه از اعضای (قلوب) مذکور خواهد بود مبلغی جمع خواهند کرد. (مطالعه آخر)

از اقدام اهالی و مسلمانان باد کوبه بسیار مستحسن است که بترتیب همچنان جمعی اقدام نموده اند. انسان از انس و جمعیت فوائد بسیار را حاصل تواند کرد. امید داریم در همه جای آن صفحات از این گونه اماکن اجتماعیه داشته. و بدین واسطه آداب و اخلاق ملیه خودشان را محافظت کرده برزوی دهند. و در هر حال ثبات خودشان را از این اجتماعات بهیچیکه و درینیکه صرف نمایند.

نیز (انگلیسی) می نویسد در روسیه از جانب جمعیت علیه کنای چاپ کرده اند که نام (قارداش کومکی) بوده یعنی اعانت واری برادر و این کتاب را می فروشند و حاصل آنرا قرارداد به هر زکونین بفرستند.

در کازت (انگلیسی) دیده شد که در سال گذشته ۱۸۷۵ میلادی در تمامی ممالک روسیه بیست و پنج هزار و نهصد و هشتاد فقره (حریق) آتش زده کی اتفاق افتاده است. نهصد از آنها از صاعقه و برق شده. و سه هزار و شصت و شش از آتش زدن و شش هزار و هشتصد اتفاق یعنی آتش افشان بدون تعدد. و باقی دیگر سبب معلوم نگردیده است. ضرر و خسارتی که از سه هزار و پانصد فقره آنها بر مردم رسیده است مشخص نیست. ولی از باقی دیگر روی هم رفته بقدر شصت و چهار میلیون و نود و شش هزار و نهصد و شصت و نه تومان است (که تقریباً معادل چهل و پنج کرور تومان پول ایران بوده باشد).

(در کازتهای قفقازیه می نویسد)

لایحه کونت ادرامی را که در پای تخت دولت اتریش نوشته شده و بایعالی تقدیم کرده اند. بخواهدش جناب مستطاب خدای تعالی تفصیل لایحه بواسطه تلگراف از وین بمصر نوشته شده است. لایحه مذکوره عبارت از سه هزار و هشتصد کله بوده. و اجرت تلگراف آن معادل دوهزار و بیست منات شده است. که قریب هشتصد تومان رایج ایران خواهد بود.

نیز انگلیسی می نویسد در شهر زکرتلای قلیس بانک زراعتی قرارداد اند که بجهت دهات زکرتلایمدار ترقی زراعت گردد. و تاکنون بقدر پنجاه هزار منات در بانک مذکور جمع شده است. این بانک زراعتی در جاهای دیگر روسیه هم بنامی شود. و واضح است که این بانکها چه قدر منافع در حق زراعت دارد. و بدین جهت برآبادی مملکت می افزاید. کازت انگلیسی در عالم خود با آنکه کازت مختصر نیست و زبان ترکی قفقاز به ماهی دونهخته منتشر می کنند. باز چیزهای نافع می نویسد و مردم را با بادی و توفی دعوت می نماید. و ایشان را از مصایب کارها و نواقصی که دارند آگاهی میدهد. ولی احتیاجات وقت رایش از اینها اقدامات لازم است خداوند موفق فرماید.

بورسه

غسله ۲۷ مارت رومی

پاره	فروش	اسهام عمومی
۰۵	۱۷	
فرانق	۱۸۶۳	۰۹۸
۱۰۰	۱۸۶۵	
۰۹۰	۱۸۶۹	
۰۸۷	۱۸۷۲	
۰۲۸	۱۸۷۳	

فرانق	سانتیم
۴۵	۵۰

پاره	فروش	ایرانی عثمانی
۰۳	۰۳	
۳۶	۰۱	
۰۰	۰۳	
۵۰	۱	

کیال	فروش	پاره
لندن ۳ ماهه بهر لیرای انگلیس	۱۱۰	۷۵
باریس فرانک ۲۲ سانتیم	۶۷	

فیات مسکوکات ایرای عثمانی
اقرار صدعروش

پاره	فروش	لیرای انگلیس
۲۲	۱۱۰	
۲۴	۰۸۸	
۲۵	۸۹	
۲۵	۵۱	
۳۰	۱۶	
۱۵	۱۴	
۰۰	۱۰۳	
۰۰	۱۰۶	
۱۰	۱۰۶	
۰۰	۱۴۰	

ظاهر

اعلانات

کتاب مستطاب

(میزان الموازن فی امر الدین)

که در چند سال پیش از جانب یکی از نامورین سفارت سنیه ایران. در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد بر سله میزان الحق نام پروتستانی تألیف. و در مطبعه عامه طبع شده است. در مغازه کتاب فروشی در تحت مسافرخانه عسکری در یک مجیدیه سفید فروش میشود.

اعلانات مخصوصه بداره آخر

محل فروش آخر

دکان جلیل اغا کتاب فروش در جنبه طاش
دکان حاجی حسن اغا کتاب فروش در باغچه قیوسی
دکان تنباکو فروش در اقصای نزدیک بیل طولومیه
مغازه کتاب فروشی بزرگ در مسافرخانه عسکر

در اداره خانه (آخر) هر قسم اوراق و نوشتهجات که فارسی و عربی و المان و فرانسه و انگلیس و روسی و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بتری و از تری بزیانهای مذکوره ترجمه میشود. و اگر کسی طالب باشد بزیانهای مذکوره بعضی نوشتهجات بنویسند در اداره خانه نویسنده آنها موجود است.

(هر گونه کتب و رسائل و اوراق) چه بلن و غراف و چه به بنو غراف یعنی با ستم و جانی ستمی و حروفی در مطبعه (آخر) در کال خوبی و امتیاز طبع و بهیچ و بهای مناسب و بطور مطلوب و موافق سلیقه تمام کرده میشود و همچنین هر گونه اوراق و اسناد بکنکهای مختلف و خطوط متنوعه و نیز رسمهای کراوی و قرون و کارت و زیت فارسی و ترکی و فرانسوی و دفاتر تجارت و هر نوع اوراق رسمیه که از جانب ادارههای رسمی و دولتی امر و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی طبع شده و باعث خوشدلی خواهشمندان سپارشهای مذکور از هر جهت خواهد گردید. و سکنهای لبطوغراف همه جور بزرگ و کوچک بقیمت مناسب و بجهت فروش در اداره طبعه موجود است.

کتاب گلستان

افصح الشعر اشعری شیخ از رجاء علیه رحمة واسمه بخط نستعلیق از قلم عالیجناب میرزا اغا صاحب قلم که از مشاهیر خوشنویسان ایران است در کال نفاست و خوبی با ستم شده در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافرخانه عسکریه بایزید. و در دکانهای جلیل اغا در جنبه طاش و حسن اغا در باغچه قیوسی جلدی از اقرار بیست غروش رایج فروش میشود.